

KERKNIEUWS

Beroepen te:

Heemstede, L. J. Goris te Emmen-Erfscheldenvveen.

Aangenomen naar:

Middelburg, J. W. Verheij, Den Haag.
Groningen, L. L. v. d. Vliet, Ten Post.
Smilde-Diever, D. Los, cand. te Voorburg.

Bedankt voor:

Tiel-Zaltbommel, Zuidwolde, Gees, Minnertsga, Oude Bildt-
zyl, Rozenburg en Heerenveen, D. Los, cand. te Voorburg.
Groningen, R. H. Bremmer te Zwolle.

— DELFT, Adres Kerkeraad: C. v. d. Vliet, Hugo de
Grootstraat 196.

— ZUTPHEN, Adres Kerkeraad: H. Abbink, Pr. Bern-
hardlaan 242.

— De G. VISEE. De toestand van De Visee is vooruit-
gaande en vrij gunstig te noemen, zoodat hij verleden
week het ziekenhuis mocht verlaten.

— LEGERPREDIKANTEN. Hieronder volgen de voor-
loopige adressen van de 3 predikanten van onze kerken,
die naar Indië zijn vertrokken:

Majoor Ds J. v. d. Wielen, res.-legerpredikant no.
100824006, 4-II R.I. V-Brigade, Veldpost Batavia.
Kapitein Ds H. Bouma, Territoriaal Commando Z.O.
Borneo, no. 170204007, Veldpostkantoor Balikpapan.

Majoor Ds G. Ph. Pieffers, res.-legerpredikant, no.
060110000, III-12 R.I., 2e Inf. Brigade, Veldpost Batavia.

— KATWIJK a. d. RIJN—KATWIJK a. ZEE. Op de
gecombineerde kerkeraadsvergadering werd de vraag be-
sproken of aan samenwoning boven samensmelting de
voordeur moet worden gegeven. Daarbij bleken de bezwa-
ren tegen samenwoning wel zoo talrijk en overwegend te
zijn, dat met groote eenparigheid van stemmen tot samen-
smelting van beide gemeenten werd besloten. Dit besluit
zal in beide gemeenten worden afgekondigd en de appro-
batie van de classis zal hierop worden gevraagd. Aan de
Deputaten bij de Hooge Overheid zal hiervan t.z.t. mede-
deeling worden gedaan. De aanwezige bezittingen en schul-
den van beide gemeenten zullen door de samengevoegde
gemeente worden overgenomen.

— PSALMBERIJMING. Ter wille van de Psalmrefo-
matie wordt ook van ons gevraagd om medewerking.
In 1948 is, onder de coördinerende werking van de Stichting
Psalmgezang, de voorlaatste redactie van de H.
Hasper's psalmbertijming verschenen. Tot het eind van dit
jaar houdt de auteur zich aanbevolen voor opmerkingen
en correcties. Daarna wordt de definitieve lezing van dit
nieuwe psalmboek vastgesteld.

Onze kerken hebben — hoewel voor haar de noodzaak
van een nieuw psalmboek ook geldt en door haar wordt
gevoeld — officieel nog geen aandeel in deze definitieve
redactie.

Wel hebben de heeren D. W. L. Milo en D. N. J.
van der Pauw zitting in het bestuur van de Stichting
Psalmgezang en wel is Prof. C. Veenhof een der adviseurs
van deze Stichting, doch — aangezien onze kerken geen
deputaten voor deze zaak hebben kunnen benoemen —
dreigt h.i. het gevaar, dat de nieuwe psalmbertijming tot
stand zal komen, zonder dat de vrijgemaakte Gereformeerde
Kerken hierin haar stem hebben doen hooren.

Nu doet zich — door de plotseling aangekondigde bijzon-
dere Generale Synode onzer Kerken, in September a.s. te
houden — een gelegenheid voor, dat onze kerken alsnog
haar aandeel kunnen nemen in de zaak der Psalmrefo-
matie. Indien op die Synode in September deputaten voor
deze zaak zouden kunnen worden benoemd, dan zouden
onze kerken mede deel hebben aan de totstandkoming van
dezen bundel en geen ongewenschten achterstand maken bij
de synodocratische kerken, welke wel deputaten hebben kun-
nen benoemen, en welke — naar het zich laat aanzien —
op haar Generale Synode van 1949 den bundel zullen aan-
vaarden.

Op deze bijzondere Generale Synode van September kan
deze zaak echter alleen aan de orde komen indien eenige
Particuliere Synoden haar ter behandeling op die bijzon-
dere Synode voordragen.

Zoo is het, naar de meening van deze broeders, duide-
lijk, dat hier snel gehandeld moet worden.

Na overleg met enkele onzer prae-adviseurs verzoeken
wij — indien men hun zienswijze deelt — om zonder uitstel
een schrijven tot den kerkeraad te richten met verzoek
om bij zijn classis een vraag in te dienen omtrent de be-
noeming van psalmdeputaten, met de nodige opdrachten,
en deze vraag te doen doortenden naar haar Particuliere
Synode ter doorzending naar de bijzondere Generale
Synode.

Daar de Part. Synoden echter zeer speedig zullen samen-
komen, mogelijk reeds gedeeltelijk haar agenda's hebben
afgewerkt, is het in dat geval noodig dat ZOO SNEL en
zoo algemeen mogelijk deze vraag vanuit de kerken op-
komt en wordt doorgegeven (zie elders in ons blad).

— HEEMSE. Op initiatief van den kerkeraad der Geref.
Kerk is na langdurige besprekingen met de synodale kerk
een schikking getroffen inzake de kerkelijke goederen,
waardoor aan de loopende procedures een einde is ge-
maakt. Alle goederen zijn nu eigendom van de Geref.
Kerk, terwijl de synodale kerk een kapitaalsuikerkeering ont-
vangt naar verhouding van het zielental, en het mede-
gebruik van de gebouwen op vastgestelde tijden heeft, tot-
dat zij over eigen lokaliteit beschikt.

Wanneer zal het eens zoover zijn, dat men ook daar,
waar de meerderheid synodaal en de minderheid vrijge-
maakt is, tot een schikking bereid zal zijn?

— BAARN. De kerkeraad heeft op 9 Juni een samen-
spreking gehad met den kerkeraad der Chr. Geref. Kerk
ter plaatse, waarbij aanwezig was de consulente van laatst-
genoemde kerk, Ds J. H. Velema van Bunschoten. De be-
spreking was bijzonder leerzaam en besloten werd, het niet
bij deze samenspreking te laten.

bij zich, omdat ze 's Zaterdags met een vrachtwagen
naar Weerselo gebracht waren. In de 4e plaats er was
geen vergunning om een ouderling per auto naar Weer-
selo te rijden. Eindelijk was er geen dominee beschikbaar
om in de morgendienst voor de jongelui te preken. Wat
dan te doen? In zo'n geval moeten de jongelui natuur-
lijk zelf voor de preek zorgen, precies als de jongens
— naar Artikel 31 ergens in de binnenlanden van
Sumatra.

Welnu, dat hebben ze gedaan. Ik gaf daartoe aan de
voorzitter van de J.V. een gereformeerde preek mee.
Zelf ging ik Zaterdagavond naar huis, omdat ik Zondag-
morgen in Enschede moest optreden. Zondagmiddag
heeft een dokter de goedheid gehad mij naar Weerselo
te rijden, opdat ik daar voor de jongens en meisjes
preken kon (dat is natuurlijk, zonder de gemeente, non-
sens, K. S.).

We moeten den auteur de illusie ontnemen dat ook
wij zoo zouden gehandeld hebben. Wij vinden, dat het
„naarstig tot de gemeente Gods komen" inhoudt, dat
je de jongelui en jezelf leert, zóó te gaan logeeren, dat
ze naar een dienst des Woords kunnen gaan. Men noemt
zoo iets voorbereiding voor den sabbath. Het blijkt nu
uit 's mans eigen woorden, dat zijn jongelui heel den
dag geen dienst des Woords gehad hebben, óók des
middags niet. Dat dus de Vogel gelijk had. En dat we
met medelijden een stelletje jongens en meisjes moe-
ten bekijken, dat wordt opgevoed in de leer, dat prof.
Greijdanus, en cand. Schilder, en ds van Dijk en zoo
van den Heere God niet mogen preeken, maar verder
zich van den tegen hen beschermden preekstoel zich
zoo ver leert verwijderen, geestelijk, dat ze op een
goeie dag ontdekken, dat er binnen zooveel kilometer
niets valt te beleven, en dat ze de gemeente Gods dus
maar laten waaien, dien keer. Tant de bruit pour une
omelette sale. Naar Sumatra móeten, en naar Weer-
selo willen, is dat hetzelfde? K. S.

Busken Huët en prof. Greijdanus.

De synodocratische uitingen over wijlen prof. Greij-
danus zijn soms leerzaam. Zoo schrijft de man, die den
kop van den lintworm hebben wou, om het heele beest
uit het kerklichaam weg te kunnen trekken, en toen
met behulp van een „menschelijk-volmaakt" praeadvies
ook aan prof. Greijdanus ging trekken, welke laatste
nog nooit eenig praeadvies, dat hij eenmaal in druk
gegeven had, in de kachel heeft laten stoppen, we be-
doelen ds Meynen van Dordrecht:

De vorige week is van ons heengegaan Prof. Greij-
danus.

Hij had voor eenige jaren onzen Kerken den scheidbrief
gegeven, maar dat nam niet weg, dat wij hem gaarne
als één der onzen bleven zien.

Hij was in vele opzichten zulk 'n gaaf mensch, en
bezaat zooveel schoone karaktereigenschappen.

Hij kon één ding moeilijk: vergeten, en wellicht ook:
vergeven. Daar waren dingen in z'n leven, die hem altijd
schenen te vervolgen en die hem parten speelden, en die
hem in 'n richting dreven, welke naar de door hem ge-
dane stap leidde. Hij heeft vele leelijke en onbillijke ver-
wijten aan 't adres onzer Kerken en van sommige per-
sonen gemaakt, die hem gaarne vergeven zijn. Hij was,
helaas, ook als hij ongelijk had, onverzettelijk; zooals
zijn gang was, zoo was de man. Wij zien hem nog staan
op de Synode van Utrecht, toen hij 'n op schrift gestelde
rede hield, die ongeveer twee uren duurde.

Wij voelden: dit was z'n Synodale zwanezang. Toen
luchtte hij z'n hart over alles wat hem scheen waar en
onwaar, recht en onrecht te zijn. Nog altijd smart ons
zijn heengaan.

Greijdanus, die betrekkelijk laat begon te studeeren,
was met enkele sprongen student aan de Vrije Univer-
siteit, waar hij de vriendschap en de achting van zijn
commilitones zich wist te verwerven, vooral door zijn
behelpzaamheid en voorkomendheid. Hij kwam echt om
te studeeren en speedig bleek, dat hij 'n uitblinker was.
Kanselvaken had hij niet, maar hij was belijnd en waar
hij de Kerken diende, daar liet hij sporen na. Zijn plaats
als hoogleraar te Kampen was hij voor 100% waard,
en met z'n helderen en scherppinnigen geest heeft hij de
wetenschap en daarmee de zaak Gods en van het Christen-
dom gediend. Fantasiën waren hem vreemd, kritie-
ken, in den besten zin des woords, waren hem elgen. En
zoo heeft hij gewerkt, tot hij moest afbreken. Wat hij
wilde doen, kon hij niet afmaken..... als God roept,
moet de man er zijn.

Z'n begrafenis was, gelijk hij was: sober. En de laet-
ste geluiden, die over z'n graf klonken, waren stemmen
Gods uit Zijn Woord. Het onverderfelijke, dat over 't
verderfelijke triumpheert.

De auteur heeft het over „fantasiën en kritieken".
Dat is de titel van een reeks opstellen van Busken
Huët. Inderdaad, prof. Greijdanus maalde weinig om
fantasiën. Daarom zag hij des te scherper de feiten,
en kwam met gefundeerde kritieken. En toen verklaarde
ds Meynen hem zijn preekstoel onwaardig. En die
valsche kritiek wordt nu begraven onder valsche fan-
tasiën. That's all.

Er is in de heele wereld geen enkele scheidbrief door
prof. Greijdanus ooit gegeven. Er is wel een afvoere-
briefje van dr Impeta, die zich ertoe leende de synode
te helpen aan een argumentje om zich van Greijdanus'
kritieken definitief te ontdoen met behoud van haar
figuur.

Greijdanus kon erg veel vergeven. Maar hij wist nog
wat een kerk en wat een ambt is. En dat weet deze
schrijver niet meer. Greijdanus was onverzettelijk, waar
God gelijk had. Maar deze dominee is altijd verzettelijk,
behalve wanneer 't de figuur van zijn vrienden betreft.

K. S.

Weer sloeg hun de schrik om het hart. Als zij we-
reidlingen waren geweest zouden zij hebben uitgeva-
ren; daar heb je nu weer dat kerkelijk gedonder. Thans
zeiden zij het wat beschaafder. N.l. zoo: jammer, die
brand in de kerk. En dat nu juist, nu zelfs een natio-
nale eenheid aller christenen zoo mooi zou zijn. Maar
laat ons zorgen, dat de brand tot de kerk beperkt
blijft. Niet overslaat op politiek gebied.

Hoe? Wel — de tolerantie moge daár den toon aan-
geven. De geestverwantschap daar blijven. Men had
er reeds uit allerlei kerk.

Wel — laat er een kerkje bij komen. Met de pluri-
formiteit en de interkerkelijkheid redden wij het wel
weer. Maar dan, wat Oldenbarneveldt ook wilde, naar
Groens woord: tolerantie en mutisme.

Een tolerantie, die er toe leidde, dat alle verkeer-
de woord over de kerk in de politieke partij mocht
worden gehoord, maar het goede niet. Wel het Woord,
niet de belijdenis.

En een mutisme, een gedwongen zwijgen, voor een
ieder, die in getrouwheid, ook in de partij, wilde ge-
tuigen voor het recht van de ware kerk der reformatie,
de betekenis harer kerkenorde en harer belijde-
nis, ook voor het staatsleven.

Voorts gaarne het woord aan valsche profeten, die,
onderwijl zich bejwerden trouwe dienaren des Woords
te vervolgen met hun laster en dreiging, voor het po-
litieke leven van niet dan vrede en liefde spraken, en
zegenend de handen uitspreiden over elken vrijge-
maakte, die de doorwerking der reformatie ook voor
het politieke leven nog niet zoo stringent, zoo dwin-
gend zag als die anderen, die radicalen, extremisten,
doordrijvers werden gescholden.

Dat alles beleven wij thans weer.

Maar welk een droeve vergissing ligt er in deze
houding.

Dacht men werkelijk, dat de aanranding van de on-
afhankelijkheid van de kerken der reformatie door
het schenden van haar kerkenorde en de aantasting
van haar belijdenisschriften thans geen kwaad zou
doen aan heel ons volksleven?

Dat de Koning der koningen, Die ter rechterhand
Gods zit een andere is in de twintigste eeuw dan in
de zeventiende?

Dacht men, dat het verzwijgen van de belijdenis,
het achteruitzetten van de kerk, der antirevolutionaire
partij baat zou brengen? Ik zeg: honderdmaal neen,
al won zij zoo ook eenenvijftig zetels.

Dacht men dat het beroep op het Woord, met be-
hulp zelfs van allerlei groote propagandabiljetten, zou
kunnen baten als niet van Schrift en 'belijdenis wordt
gesproken, en die gehoorzaam worden gevolgd?

Alle valsche profeten roemen van het Woord, maar
nimmer werd meer geraffineerd een aanslag gepleegd
op de geopenbaarde waarheid.

Zijn wij ook voor het politieke leven van iets anders
afhankelijk dan van den zegen des Heeren?

Daarom: niet onze eenheid, maar onze gehoorzaam-
heid beslist over onzen wandel in de vreeze des Hee-
ren, die het beginsel ook aller politieke wijsheid is.

Met hartelijke groeten en heilbede, uw toegenegen
MARNIX.

PERSSCHOUW

Klacht van ds Volten.

In zijn nummer van 3 April gaf ds H. Vogel, redac-
teur van ons kerkelijk orgaan voor N. Holl., eenige
opmerkingen over ds Volten, synodocraat, die te Weer-
selo de jeugd, bijeengeroepen door een Synodocratische
Jeugdcentrale, op een Zondag had achtergelaten son-
der preekdienst; alleen maar hadden de jongens en
meisjes „een godsdienstoefening", welke „werd geleid
door den voorzitter van onze J.V.". Ds Vogel citeerde
hen zelf.

Ds Vogel gaf daarop, terecht, critiek.

Eenigen tijd later ontving ik een ex. van een kerk-
bode uit Enschede, waarin ds Volten tegen ds Vogel
enkele opmerkingen maakte. Ik heb dit nummer heusch
dezen keer opgemerkt; wat me niet altijd met druk-
werk overkomt. Toen ik het nog al verwonderd doende
stukje gelezen had, dacht ik: de man geeft de feiten
toe, maar is, zooals meer gebeurt, kwaad op wie ze
constateert; eens kijken wat ds Vogel ervan zegt.

Thans komt in „De Strijdende Kerk" ds Volten ge-
weldig uitvaren tegen ds Vogel en mij, omdat we van
zijn tegenspraak geen nota namen.

Al is De Str. K. een blad, dat we, gezien zijn verle-
den en heden, pas dan op het punt van betrouwbare en
volledige en op zaken ingaande reportage een keertje
gaan vertrouwen, als dit op een bepaald punt onver-
mijdelijk is gebleken, toch willen we wel den auteur
citeren:

Ik kon mijn ogen niet geloven, toen ik dit las. Ik
dacht, dat ik in Weerselo alles zo goed mogelijk ge-
regeld had, en wel als gereformeerde predikant, en nu?

Dit scheen niet zo te wezen. Maar wanneer ik me
nader bezin, zie ik toch geen kans Weerselo anders over
te doen, en ben ik er van overtuigd, dat niet alleen Prof.
Dijk en Prof. Aalders, maar zelfs Prof. Schilder en Prof.
Deddens, als ook de schrijver van bovengenoemd artikel
in de concrete situatie hetzelfde zouden hebben gedaan.

In Weerselo staat n.l. geen gereformeerde kerk.
Voorts ligt het zeker een 10 K.M. van een kerk af. In
de 3e plaats de week-end bezoekers hadden geen fietsen

lachteffer te
schap slechts
ng en onder-
baanbrekers
n dat waren
en dan niet
erlijken regel
ed? Maar zij

in den loop
ar voor haar
niet zeggen,
die de wereld
uldige bezig-

t de gruwel

ongelijk als
Ordnungen":
licher Sünde
schen unsere
or uns".
rouw is aan
te lijden ge-
die staat er

ler?
igen in zijn
be staat met
de belijdenis
politieke vrij-
re reformatie

e kerk in de
a, beteekende
en vrijheid.
kerk door de
aamheid aan
k het staats-

atie ons volk
ng harer be-
bracht?

t schade, of
e partij?

itici ook van
te echte voor-
uitzondering

waagde hij,
de kerk der
haar kerken-

n in de kerk,
antirevoluti-
ot tolerantie,
t tengevolge,
hebben in de
uwen dienaar
len.

werd met be-
jaagd.

ienbarneveldt
u s, want hij
elegd, dat hij
in het hand-
ndhaven.

rwijk dachten
dsdienstoefe-
ook zeker zijn.
aamheid zui-
cht niet wor-

a van de po-
Zij begeerden
l.w.z. de kerk
aar de eigen
n er zich ook
r het funda-

net schrik de
he regenten,
rgerlijke vrij-

in, dat Von-
ten. Zelfs da
n dat terecht.
k zagen geen
gehoorzaam-
ze ware kerk
mer voor één
aad.

kwam, en de
moesten ver-
het gansche
vrome lieden,
reserveerden
t" der vrome
aan de heer-
t zij nog uit-

vrees van die-
ten geven, zij
lagen van Ol-
valt, nu door
kerken weer
ormatie?